

N:o 129.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse af 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899 samt till lag angående ändrad lydelse af 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899; gifven Stockholms slott den 26 mars 1909.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse af 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899 samt till lag angående ändrad lydelse af 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Albert Petersson.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse af 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899.

Härigenom förordnas, att 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899 skola erhålla följande ändrade lydelse:

10 §.

Rätten pröfve, hvilken ersättning skall tillkomma kronans eller rättens betjante för delgifning af kallelse eller underrättelse, som i 4 § afses; äge ock, där annan än part vid rätten tillstädeskommit eller något fullgjort, tillägga honom ersättning för kostnad, som däraf föranledts. Ersättning, hvarom nu är sagdt, skall af allmänna medel utgå.

11 §.

Sedan ärendet blifvit till slut fördt, låte rätten protokoll öfver hvad däri förekommit tillställas den utländska domstolen; foga ock därvid uppgift å de kostnader, den äskade åtgärden enligt 10 § eller eljest medfört.

Har Konungen efter aftal med främmande stat förordnat, att visst slag af kostnader, som föranledts af framställning från domstol i den stat, ej skall utkrävas, varde sådan kostnad ej för den utländska domstolen uppgifven.

12 §.

Hvad här ofvan är stadgadt för det fall, att framställning om handräckning, som i 1 § sägs, blifvit genom utrikesdepartementet öfversänd till svensk domstol, skall jämväl äga tillämpning där sådan framställning blifvit till domstol här i riket öfversänd från utländsk domstol, med hvilken enligt Konungens förordnande den svenska domstolen äger omedelbart skriftväxla.

Konungen äger ock efter aftal med främmande stat förordna, att de i förestående §§ för nämnda fall gifna bestämmelser skola gälla, där framställning, hvarom nyss sagts, blifvit från konsul för den stat öfversänd till svensk domstol.

13 §.

I de fall, då rätten enligt denna lag har att aflåta meddelande till utländsk domstol, skall, där ej på grund af Konungens förordnande omedelbar skriftväxling må äga rum, det meddelande öfversändas till utrikesdepartementet för vidare åtgärd; dock att meddelande, som är föranlett af framställning, öfverlämnad från konsul, skall till denne afsändas.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse af 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899.

Härigenom förordnas, att 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899 skola erhålla följande ändrade lydelse:

2 §.

Framställning om erhållande af verkställighet å utländsk domstols beslut, som i 1 § afses, göres hos öfverexekutor; och skall därvid företes den handling, hvarå framställningen grundas. Tillika skall antingen ingifvas bevis af myndighet i den främmande staten, att beslutet vunnit laga kraft, jämte, där fråga är om beslut af annan domstol än norsk, intyg att det bevis är af behörig myndighet utfärdadt, eller ock annorledes styrkas såväl att den handling, hvarå framställningen grundas, är i behörig form utfärdad som att beslutet vunnit laga kraft.

Intyg, hvarom nyss är sagdt, skall vara utställdt af svensk beskickning eller konsul eller af chefen för justitieförvaltningen i den främmande staten.

Är någon af de i ärendet åberopade handlingarna affattad å annat främmande språk än det norska eller danska, varde öfversättning af den handling jämväl ingifven, hvilken öfversättning skall vara genom intyg af diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller på annat sätt till riktigheten officiellt styrkt; dock att öfversättning ej erfordras af annan del utaf den handling, hvarå framställningen grundas, än den som innefattar själfva beslutet.

3 §.

Öfverexekutor företage utan parternas hörande ärendet till pröfning. Är hvad i 2 § stadgadt fullgjordt, förordne öfverexekutor, att beslutet må verkställas; och gånge det sedan i verket liksom svensk domstols laga kraft ägande dom, där ej af högre myndighet annorledes förordnas.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.

---

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fre-
dagen den 5 mars 1909.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Efter gemensam beredning med hans excellens herr ministern för utrikes ärendena anförde chefen för justitiedepartementet statsrådet Albert Petersson:

»I alla civiliserade stater erkännes numera skyldigheten att lämna andra stater bistånd vid rättsskipningens utöfvande. De regler, efter hvilka svenska myndigheter i detta afseende hafva att förfara, innehållas, såvidt civilprocessen angår, i åtskilliga under år 1899 utkomna lagar och författningar. Dessas tillkomst föranleddes hufvudsakligen af Sveriges tillträde till en i Haag den 14 november 1896 afslutad internationell konvention angående vissa till civilprocessen hörande ämnen af internationell natur, hvilken konvention biträdts förutom af

Sverige och Norge jämväl af Belgien, Danmark, Frankrike, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Rumänien, Ryssland, Schweiz, Spanien, Tyskland och Österrike-Ungern.

Enligt bestämmelse i denna konvention skulle den gälla i fem år, räknadt från den dag, då ratifikationerna deponerades, hvilken dag inföll den 27 april 1899, och skulle den anses förnyad för fem år i sänder, därest den icke inom sex månader före utgången af denna tid uppsades af någon af de fördragsslutande parterna. Uppsägning skulle endast gälla med afseende å det eller de land, som notifierat densamma, hvar-
emot konventionen för öfriga stater bibehölle giltighet.

Det visade sig tämligen snart efter avslutandet af nämnda konvention, att användningen af rättshjälpen emellan fördragsstaterna tog en utsträckning, som gjorde vissa förändringar i konventionen nödvändiga, åtminstone för flera af de större staternas del. Frågan om en revision af konventionen upptogs därför till behandling vid en i Haag under år 1904 hållen diplomatisk konferens, å hvilken äfven Sverige var företräd; och utarbetades då bland annat förslag till en ny konvention i samma ämnen som den förra omfattade.

Denna nya konvention, som avslutades den 17 juli 1905, blef då för Sveriges del undertecknad, och har den jämväl undertecknats af samtliga öfriga förenämnda makter. Den är afsedd att ersätta den äldre konventionen och skall träda i kraft senast den 27 april 1909.

Konventionen innehåller i öfversättning följande bestämmelser:

I. Delgifning af judiciella och extra judiciella handlingar.

Artikel 1.

I fråga om delgifning af handlingar, hvilka angå rättsförhållanden af civil eller kommersiell natur och äro afsedda att tillställas i utlandet vistande personer, skall för de fördragsslutande staterna gälla, att då begäran om sådan delgifning framställes af konsuln för den stat, å hvars sida delgifningen önskas, hos myndighet, som angifves af den stat, där begäran framställes, denna begäran skall efterkommas. Framställningen skall angifva, af hvilken myndighet handlingen utfärdats, parternas namn och ställning, mottagarens adress samt beskaffenheten af den handling, hvarom fråga är; och skall framställningen vara affattad på det språk, som brukas af den myndighet, hos hvilken framställningen

sker. Samma myndighet har sedermera att till konsuln öfverlämna den handling, som utvisar att delgifning skett eller det hinder, som därför mött.

Meningsskiljaktighet, som med anledning af sådan framställning uppstått, skall utjämnas på diplomatisk väg.

Det står en hvar af de fördragsslutande staterna fritt att i särskildt till de öfriga riktadt meddelande påfordra, att öfversändandet af sådana framställningar om delgifning inom dess område, hvilka i första stycket omtalats, skall ske på diplomatisk väg.

Förestående bestämmelser innefatta ej hinder för två fördragsslutande stater att öfverenskomma, det direkt skriftväxling mellan myndigheterna i de båda staterna må ske.

Artikel 2.

Delgifningen skall verkställas genom försorg af vederbörande myndighet i den stat, där begäran därom framställts. Den myndighet kan, utom i fall, som i artikel 3 afses, inskränka sig till att verkställa delgifningen genom handlingens öfverlämnande till mottagaren, såvidt denne frivilligt mottager den.

Artikel 3.

Om den handling, som skall delgifvas, är affattad antingen på det språk, som brukas af den myndighet, hos hvilken begäran om delgifningen skett, eller på ett mellan vederbörande stater öfverenskommet språk eller om handlingen är åtföljd af en öfversättning till ettdera af dessa språk, skall den anmodade myndigheten, såvidt önskan härom uttalats i den gjorda framställningen, låta delgifva handlingen i den form, som för verkställande af liknande delgifning är föreskrifven af lagstiftningen i den stat, myndigheten tillhör, eller i en särskild form, så vidt den icke strider mot samma lagstiftning. Har en sådan önskan icke uttryckts, skall myndigheten först söka verkställa delgifningen på sätt i artikel 2 föreskrifvits.

Så vidt ej annat öfverenskommits, skall riktigheten af den i föregående stycke omförmälda öfversättning vara bestyrkt af diplomatisk eller konsulär tjänsteman i den stat, från hvars sida delgifningen begärts, eller af edsvuren öfversättare i den stat, där delgifningen skall ske.

Artikel 4.

Verkställandet af delgifning, hvarom i artiklarna 1, 2 och 3 för-
måles, kan icke förvägras, med mindre den stat, inom hvars område
den skall äga rum, anser den vara af beskaffenhet att kränka dess
suveränitet eller medföra fara för dess säkerhet.

Artikel 5.

Såsom bevis om delgifningen skall gälla antingen ett af mottagaren
utfärdadt, dateradt och legaliseradt mottagningsbevis eller ett intyg af
myndigheten i den stat, där framställningen blifvit gjord, utvisande, att
delgifning ägt rum, formen, under hvilken den skett, samt dagen för
delgifningen.

Har delgifningshandlingen öfversändts i två exemplar, skall mot-
tagningsbeviset eller intyget tecknas å eller vidfogas det ena af dessa.

Artikel 6.

Genom förestående bestämmelser göres ej inskränkning i:

1:o) befogenheten att öfversända handlingar med posten direkt till
vederbörande i utlandet;

2:o) befogenheten att verkställa delgifning omedelbart genom kom-
petenta myndigheter i det land, där delgifningen skall ske;

3:o) befogenheten för hvarje stat att låta verkställa delgifning af
handlingar till i utlandet befintliga personer genom sina egna diploma-
tiska eller konsulära tjänstemän.

I hvarje af dessa fall består en befogenhet endast, då mellan veder-
börande stater afslutade öfverenskommelser sådant medgifva eller då, i
brist af sådan öfverenskommelse, den stat, på hvars område delgifningen
skall ske, icke motsätter sig densamma. Denna stat kan icke motsätta
sig delgifningen, då i det fall, som här ofvan under 3:o) afses, hand-
lingen utan användande af tvångsmedel skall tillställas en undersåte i den
stat, från hvars sida delgifningen önskas.

Artikel 7.

För delgifningar få icke utkrävas afgifter af något som helst slag.

Dock skall, där ej annat öfverenskommit, den stat, hos hvilken
begäran om delgifning framställts, äga att af den stat, som begärt

delgifningen, utkräfva ersättning för kostnader, som föranledts af stämningens medverkan vid delgifningen eller af användandet utaf en särskild form i fall, som i artikel 3 omförmäls.

II. Begäran om handräckning i rättegång.

Artikel 8.

I mål eller ärende af civil eller kommersiell natur äger judiciell myndighet i en af de fördragslutande staterna att, med iakttagande af bestämmelserna i landets lagstiftning, hos behörig myndighet i en annan af dessa stater göra framställning om vidtagande af åtgärder till utredning i målet eller ärendet eller af andra till dess behandling hörande åtgärder.

Artikel 9.

Dylik framställning skall af konsuln för den stat, från hvars sida framställningen skett, öfverlämnas till myndighet, som angifves af den stat, där framställningen göres. Denna myndighet har sedermera att till konsuln öfverlämna den handling, som utvisar att handräckningen verkställes eller det hinder, som därför mött.

Meningsskiljaktighet, som med anledning af sådan framställnings öfverlämnande uppstått, skall utjämnas på diplomatisk väg.

Det står en hvar af de fördragslutande staterna fritt att i särskildt till de öfriga riktadt meddelande påfordra, att öfversändandet af framställningar om handräckningar, som skola utföras inom dess område, skall ske på diplomatisk väg.

Förestående bestämmelser utgöra ej hinder för två fördragslutande stater att öfverenskomma, det framställningar om handräckning må direkt växlas mellan myndigheterna i de båda staterna.

Artikel 10.

Så framt ej annorlunda aftalats, skall framställningen vara affattad antingen på det språk, som brukas af myndighet, till hvilken den är ställd, eller på ett mellan vederbörande stater öfverenskommet språk eller ock skall framställningen vara åtföljd af en öfversättning till ettdera af dessa språk, hvilken öfversättning blifvit till riktigheten

bestyrkt af diplomatisk eller konsulär tjänsteman i den stat, hvarifrån framställningen kommit, eller af edsvuren öfversättare, tillhörande den stat, där framställningen skett.

Artikel 11.

Den judiciella myndighet, hos hvilken framställningen blifvit gjord, är skyldig att efterkomma denna med användande af samma tvångsmedel, som då fråga är om likartad framställning från annan myndighet i den stat, förstnämnda myndighet själf tillhör, eller en begäran, som för dylikt ändamål gjorts af en part. Dock skall skyldighet ej föreligga att använda dessa tvångsmedel i fråga om parts inställelse.

Därest den myndighet, af hvilken framställningen gjorts, så fordrar, skall den underrättas om tiden och platsen för den åtgärd, som i anledning af framställningen skall äga rum, på det att part, som så önskar, må vara i tillfälle att därvid tillstädesvara.

Vidtagandet af den begärda åtgärden kan förvägras endast,

1:o) om handlingens äkthet icke blifvit styrkt;

2:o) om i den stat, till hvilken framställningen skett, utförandet af den begärda åtgärden icke tillkommer dömande myndighet;

3:o) om den stat, inom hvars område åtgärden skall verkställas, anser den vara af beskaffenhet att kränka dess suveränitet eller medföra fara för dess säkerhet.

Artikel 12.

Därest den myndighet, till hvilken framställningen blifvit gjord, icke är behörig att vidtaga den begärda åtgärden, skall framställningen, i enlighet med gällande bestämmelser, i tjänsteväg öfversändas till behörig judiciell myndighet i samma stat.

Artikel 13.

I alla de fall, då den begärda åtgärden icke vidtages af den myndighet, till hvilken framställningen blifvit gjord, åligger det denna myndighet att omedelbart därom underrätta den myndighet, från hvilken framställningen utgått, samt tillika angifva, därest sådant fall är för handen, som i artikel 11 afses, de skäl, på grund hvaraf åtgärdens vidtagande förvägrats, samt i fall, som i artikel 12 omtalas, till hvilken myndighet framställningen blifvit öfversänd.

Artikel 14.

Den judiciella myndighet, som vidtager den begärda åtgärden, skall därvid i fråga om de former, som böra iakttagas, tillämpa sitt eget lands lagar. Dock skall, där användning af en viss form begärts af den myndighet, som gjort framställningen, denna form iakttagas, så framt den icke strider mot lagstiftningen i det land, till hvilket framställningen skett.

Artikel 15.

Genom bestämmelserna i förestående artiklar upphäfves icke den befogenhet, som kan tillkomma stat, att låta handräkningsåtgärder vidtagas direkt af dess diplomatiska eller konsulära tjänstemän, om antingen detta tillvägagångssätt är genom fördrag mellan vederbörande stater medgifvet, eller den stat, på hvars område åtgärden skall verkställas, icke motsätter sig dess vidtagande.

Artikel 16.

För vidtagande af handräkningsåtgärder få icke utkrävas afgifter af något som helst slag.

Dock skall, där ej annat öfverenskommits, den stat, där åtgärd begärts, äga att af den stat, hvarifrån framställningen skett, utkräva ersättning för hvad till vittnen eller sakkunniga blifvit utbetaldt äfvensom för kostnader, som föranledts af stämningsmäns medverkan vid delgifning, när sådan påkallats däraf att vittnen icke frivilligt inställt sig, eller för kostnader, som uppstått då bestämmelsen i artikel 14 andra punkten kommit till användning.

III. Parts skyldighet att ställa säkerhet.*Artikel 17.*

Där undersåte i en af de fördragslutande staterna, med hemvist i någon af dem, är kärande eller mellankommande part vid domstol i en annan af dessa stater, må han icke, på grund af sin egenskap af utlän-

ning eller i följd af saknaden af hemvist eller uppehållsort inom landet, förpliktas att ställa borgen eller annan säkerhet, under hvad namn det vara må.

Detsamma skall gälla med afseende å skyldighet, som kan åligga kärande eller mellankommande part, att verkställa deposition till täckande af ersättning, hvilken skall till domstolen utgå.

Konventioner, hvarigenom mellan särskilda fördragsslutande stater öfverenskommits, att undersåtar i det ena landet skola, oafsedt deras hemvist, i det andra vara befriade från att ställa säkerhet för rättegångskostnader eller att nedsätta penningar till täckande af ersättning åt domstol, skola fortfarande äga kraft.

Artikel 18.

Har i en af de fördragsslutande staterna kärande eller mellankommande part, som antingen på grund af bestämmelserna i artikel 17 första och andra styckena eller i följd af lagstiftningen i den stat, där rättegång varit anhängiggjord, är fritagen från att ställa säkerhet eller verkställa deposition, hvarom ofvan sagts, dömts att betala rättegångskostnader, skall på därom i diplomatisk väg gjord framställning denna dom i en hvar af de öfriga fördragsslutande staterna kostnadsfritt göras af därtill kompetent myndighet verkställbar.

Samma regel gäller med afseende å domstolsbeslut, hvarigenom rättegångskostnadernas belopp blifvit senare bestämdt.

Förestående bestämmelser innefatta icke hinder för två fördragsslutande stater att öfverenskomma, det begäran att erhålla förordnande om verkställighet äfven må kunna framställas direkt af part.

Artikel 19.

Beslut angående rättegångskostnader skall utan parternas hörande förklaras verkställbart, men skall den dömda parten äga den rätt till klagan, som lagstiftningen i det land, där verkställigheten sökes, medgifver honom.

Myndighet, som är behörig att besluta i anledning af framställd begäran om erhållande af verkställighet, skall inskränka sig att undersöka:

1:o) om, enligt lagen i det land, där domen blifvit meddelad, den handling, på grund hvaraf verkställigheten sökes, uppfyller de för dess formella giltighet uppställda villkor;

2:o) om enligt samma lag domen vunnit laga kraft;

3:o) om den del af domen, som innefattar själfva åläggandet, är affattad antingen på det språk, som brukas af den myndighet, hos hvilken verkställighet sökes, eller på ett mellan vederbörande stater öfverenskommet språk eller ock är åtföljd af en öfversättning till ett af dessa språk, hvilken, så vidt ej annorlunda aftalats, blifvit till riktigheten bestyrkt af diplomatisk eller konsulär tjänsteman i den stat, hvarifrån framställningen skett, eller af edsvuren öfversättare, tillhörande den stat, där verkställigheten sökes.

Såsom bevis att de i andra stycket under 1:o) och 2:o) uppställda förutsättningar äro uppfyllda skall gälla ett af kompetent myndighet i den stat, hvarifrån framställningen utgått, utfärdadt bevis, att domen vunnit laga kraft. Denna myndighets kompetens skall, så framt ej annorlunda aftalats, vara intygad af den högsta myndigheten inom justitieförvaltningen i samma stat. Bevis och intyg, hvarom nu nämnts, måste vara affattade eller öfversatta enligt bestämmelsen under 3:o) i andra stycket här ofvan.

IV. **Kostnadsfri rättshjälp.**

Artikel 20.

Undersåtar i en hvar af de fördragslutande staterna skola i alla andra af dessa stater åtnjuta enahanda förmån af kostnadsfri rättshjälp, som i öfverensstämmelse med gällande föreskrifter i det land, där rättshjälpen sökes, tillkommer landets egna undersåtar.

Artikel 21.

I fråga om utlännings medellöshet skall i hvarje fall bevis utfärdas eller förklaring upptagas af myndighet i hans boningsort eller, om han ej har fast bostad, af myndighet å den ort, där han för tillfället uppehåller sig. I det fall att dessa myndigheter skulle tillhöra annan stat än någon af de fördragslutande och af dem dylika bevis ej utfärdades eller förklaringar upptoges, må af diplomatisk eller konsulär tjänsteman för det land, utlänningen tillhör, utfärdadt bevis eller upptagen förklaring tillerkännas vitsord.

Om sökanden icke uppehåller sig i det land, där rättshjälpen begäres, skall beviset eller förklaringen om hans medellöshet utan afgift

legaliseras af en diplomatisk eller konsulär tjänsteman för det land, i hvilket handlingen skall företes.

Artikel 22.

Myndighet, som äger utfärda fattigdomsbevis eller upptaga förklaring om medellöshet, kan hos myndigheter i öfriga fördragsslutande stater inhämta upplysningar angående sökandens förmögenhetsvillkor.

Den myndighet, hvilken det åligger att besluta öfver gjord ansökning om kostnadsfri rättshjälp, bibehåller inom gränsen af sin behörighet rätten att pröfva de bevis, förklaringar och upplysningar, hvilka densamma föreläggas.

Artikel 23.

Har fri rättshjälp medgifvits undersåte i någon af de fördragsslutande staterna, skola för delgifningar, som hafva afseende å samma rättegång och verkstälts i en annan af dessa stater, inga andra ersättningar kunna af den stat, där delgifningen sökts, utkrävas hos den stat, som begärt delgifningen, än ersättning för kostnader, som genom användningen af en särskild form enligt artikel 3 uppkommit.

I fall, som nu sagts, må verkställandet af handräckning i rättegång ej heller föranleda utkräfvande mellan staterna af annan ersättning än för belopp, utbetalda till vittnen och sakkunniga, eller för utlägg, som förorsakats genom tillämpning af bestämmelsen i artikel 14 andra stycket.

V. Bysättning.

Artikel 24.

I mål eller ärende, som ej angår brottslig gärning, må bysättning ej, vare sig såsom exekutionsmedel eller såsom säkerhetsåtgärd, komma till användning på utlänningar, tillhörande någon af de fördragsslutande staterna, annorledes än i de fall, där sådan åtgärd kan användas gent emot landets egna undersåtar. Omständighet, som af en landets egen undersåte, bosatt inom detsamma, kan åberopas såsom grund för upphäfvande af bysättning, skall medföra samma verkan till förmån för en

undersåte af någon af de öfriga fördragslutande staterna äfven för det fall att samma omständighet inträffat i utlandet.

Något behof af ändring i den äldre konventionens bestämmelser på sätt 1905 års konvention innebär kan näppeligen anses hafva för Sveriges vidkommande gjort sig i högre grad kännbart. Då emellertid, enligt hvad tillkännagifvits, nästan alla de makter, som biträdt den äldre konventionen, lära komma att ratificera 1905 års konvention, synes icke heller Sverige böra undandraga sig att definitivt ansluta sig till denna senare, och detta så mycket mindre som bestämmelserna i den äldre konventionen, hvilken före den 27 oktober 1908 uppsagts af Frankrike och Nederländerna, i följd häraf icke vidare efter den 27 april 1909 komma att gent emot dessa båda länder blifva gällande. Det bör erinras, att enär Sverige ej uppsagt den äldre konventionen, denna, äfven sedan 1905 års konvention af Sverige ratificerats, fortfarande kommer att gälla emot dem bland förenämnda makter, som ej ratificera sistberörda konvention.

Ratifikation för Sveriges del af 1905 års konvention synes emellertid icke kunna ske, innan några smärre ändringar i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899 och lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut af samma dag blifvit genomförda; och anhåller jag att nu få underställa Eders Kungl. Maj:ts pröfning förslag till sådana ändringar. Vissa bestämmelser i konventionen torde därjämte påkalla särskilda stadganden af administrativ natur eller ändringar i redan förefintliga sådana, men med denna fråga synes böra anstå, till dess de regler af allmän lags natur, som för konventionens ratifikation förutsättas, kommit till stånd.

I *lagen om handräckning åt utländsk domstol* torde ändringar blifva nödiga dels på grund af de nya bestämmelser, som enligt 1905 års konvention skola gälla i fråga om öfverlämnandet mellan fördragsmakterna af framställningar i dessa afseenden, och dels af de i samma konvention upptagna stadganden angående godtgörelse, som för verkställd handräckning skall utgå.

I fråga om öfverlämnandet af såväl framställning, hvarom nu sagts, som ock annan framställning, exempelvis angående delgifning af handlingar, har införts den nyhet, att öfverlämnandet skall ske ej på diplomatisk väg utan från ena statens konsul direkt till den myndighet i den andra staten, hvilken har att upptaga den gjorda framställningen. Äfven för Sverige torde detta förfaringssätt, så vidt angår framställningar hit, innebära en fördel, då utrikesdepartementet härigenom

skulle blifva befriadt från en del löpande ärenden utan att några nämnvärda olägenheter af den förändrade anordningen synas vara att befara; och finner jag följaktligen Sverige ej böra begagna sig af den enligt konventionen en hvar stat lämnade rätt att påfordra iakttagandet af den förut använda ordning i fråga om framställningar till densamma.

Beträffande sådana framställningar om handräckning åt utländsk domstol, som från andra än de fördragslutande staterna inkomma, torde fortfarande såsom förut böra gälla, att någon ovillkorlig skyldighet att tillmötesgå dylika framställningar icke skall åligga de svenska domstolarna. I följd häraf synes den i oförmälda lags 1 § angifna hufvudregel, att framställning skall efterkommas, där den öfverlämnats genom utrikesdepartementet, böra bibehållas. För att i förhållande till fördragsmakerna framställning, som öfverlämnats på det i den nya konventionen afsedda sätt, skall kunna medföra samma verkan som framställning, öfverlämnad i enlighet med stadgandet i 1 §, torde alltså vara nödigt att i 12 § införa en bestämmelse i sådan riktning. I samband härmed bör äfven en motsvarande ändring vidtagas i samma lags 13 §.

Enligt vanliga internationella regler åligger det den stat, på hvars framställning annan stat meddelat handräckning, hvarom nu sagts, att återgälda samtliga de kostnader, som af framställningen föranledts. Det har visat sig, att uppgörelserna härom ofta förorsakat besvär, som ej stått i rimligt förhållande till de ifrågavarande beloppens storlek. För att därför, så vidt möjligt undslippa uppgörelser mellan staterna rörande obetydligare kostnader har i 1905 års konvention stadgats, att allenast kostnader af vissa slag skola de fördragslutande staterna emellan återkrävas. Då dylik eftergift näppeligen torde böra ifrågakomma gent emot andra stater än sådana, som å sin sida gjort motsvarande medgifvande, synes för Sverige något allmänt stadgande om att fordringar, som nu sagts, ej skola hos främmande stat utkrävas, icke böra gifvas, utan torde lämpligen öfverlåtas åt Eders Kungl. Maj:t att efter aftal med andra stater därom förordna. De utgifter, som statsverket sålunda skulle få vidkännas och hvilka säkerligen ej komme att uppgå till högre belopp än några hundratal kronor årligen, torde kunna utgå ur befintligt anslag å justitiedepartementets stat.

Har aftal, hvarom nu sagts, blifvit träffadt, böra tydligen kostnader, som däri afses, ej upptagas i den uppgift, som enligt 11 § i lagen skall tillställas den utländska domstolen. Då 10 § är affattad från den utgångspunkt, att samtliga där angifna kostnader skola till statsverket återgäldas, synes en jämkning af dess ordalag vara behöflig.

Jag öfvergår nu till frågan om ändringar i *lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut*.

Enligt 1905 års konvention skall begäran om erhållande af beslut angående verkställighet af domar, hvarom fråga är, framställas på diplomatisk väg. Gifvetvis innebär denna bestämmelse intet hinder att tillåta, det sådan begäran må, såsom hittills i Sverige skett, göras direkt hos svenska myndigheter, och då någon olägenhet af detta tillvägagångssätt icke visat sig, synes lagen böra tillåta framställandet af dylik begäran i såväl ena som andra formen. Ordalagen i 2 § af omfördälda lag torde emellertid ej kunna lämpas å framställning, som öfversändts på diplomatisk väg, och bör alltså från denna synpunkt en jämkning af uttrycken i samma § ske.

Stadgandena i sistnämnda § i fråga om hvad vid sökandet af verkställighet skall styrkas torde böra erhålla förändrad lydelse i öfverensstämmelse med de nya regler, som enligt konventionens artikel 19 skola i sådant hänseende gälla. Härvid anser jag mig böra anmärka att, enligt hvad af handlingarna vid 1904 års konferens framgår, i vissa stater icke gifves någon myndighet, behörig att utfärda bevis om laga kraft, hvadan den ovillkorliga skyldigheten att genom intyg af myndighet styrka detta förhållande ej torde böra bibehållas.

I berörda artikel 19 stadgas tillika, att beslut i ärende, hvarom nu är fråga, skall meddelas utan parternas hörande. Att i den svenska lagen för ifrågavarande fall införa stadgande i sådant afseende synes ej möta betänklighet. Bestämmelsen torde böra inflyta i 3 §, men synes i stället böra där uttryckligen angifvas att, på sätt konventionen innehåller, rätt till talan mot dylikt beslut tillkommer part.

I 1905 års konvention är uttryckligen nämndt, att hvad där är stadgadt angående verkställighet af domstols beslut skall gälla äfven om beslut, hvarigenom part ålagts ersätta icke vederpartens utan domstolens kostnader. Då äfven dylik kostnad lär enligt svenskt lagspråk inbegripas under uttrycket rättegångskostnad, hvilket användes uti ifrågavarande lag, torde nyssnämnda bestämmelse i konventionen icke påkalla någon lagändring».

Föredraganden uppläste härefter i enlighet med det afgifna yttrandet affattade förslag till *lag angående ändrad lydelse af 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899* samt till *lag angående ändrad lydelse af 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899*, hvilka förslag skulle såsom bilagor fogas vid detta protokoll (bil. A och B); och hemställde föredraganden att, för det ändamål § 87 regeringsformen

omförmäler, högsta domstolens utlåtande öfver förslagen måtte genom utdrag af protokollet inhämtas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

Förslag

till

L a g

angående ändrad lydelse af 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899.

Härigenom förordnas, att 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899 skola erhålla följande ändrade lydelse:

10 §.

Rätten pröfve, hvilken ersättning skall tillkomma kronans eller rättens betjante för delgifning af kallelse eller underrättelse, som i 4 § afses; äge ock, där annan än part vid rätten tillstädeskommit eller något fullgjort, tillägga honom ersättning för kostnad, som däraf föranledts. Ersättning, hvarom nu är sagdt, skall af allmänna medel utgå.

11 §.

Sedan ärendet blifvit till slut fördt, låte rätten protokoll öfver hvad däri förekommit tillställas den utländska domstolen; foge ock därvid uppgift å de kostnader, den äskade åtgärden enligt 10 § eller eljest medfört.

Har Konungen efter aftal med främmande stat förordnat, att visst slag af kostnader, som föranledts af framställning från domstol i den stat, ej skall utkrävas, varde sådan kostnad ej för den utländska domstolen uppgifven.

12 §.

Hvad här ofvan är stadgadt för det fall, att framställning om handräckning, som i 1 § sägs, blifvit genom utrikesdepartementet öfversänd till svensk domstol, skall jämväl äga tillämpning, där sådan framställning blifvit till domstol här i riket öfversänd från utländsk domstol, med hvilken enligt Konungens förordnande den svenska domstolen äger omedelbart skriftväxla.

Konungen äger ock efter aftal med främmande stat förordna, att de i förestående §§ för nämnda fall gifna bestämmelser skola gälla, där framställning, hvarom nyss sagts, blifvit från konsul för den stat öfversänd till svensk domstol.

13 §.

I de fall, då rätten enligt denna lag har att aflåta meddelande till utländsk domstol, skall, där ej på grund af Konungens förordnande omedelbar skriftväxling må äga rum, det meddelande öfversändas till utrikesdepartementet för vidare åtgärd; dock att meddelande, som är föranlett af framställning, öfverlämnad från konsul, skall till denne afsändas.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse af 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899.

Häri genom förordnas, att 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899 skola erhålla följande ändrade lydelse:

2 §.

Framställning om erhållande af verkställighet å utländsk domstols beslut, som i 1 § afses, göres hos öfverexekutor; och skall därvid företas den handling, hvarå framställningen grundas. Tillika skall antingen ingifvas bevis af myndighet i den främmande staten, att beslutet vunnit laga kraft, jämte, där fråga är om beslut af annan domstol än norsk, intyg att det bevis är af behörig myndighet utfärdadt, eller ock annorledes styrkas såväl att den handling, hvarå framställningen grundas, är i behörig form utfärdad som att beslutet vunnit laga kraft.

Intyg, hvarom nyss är sagdt, skall vara utställt af svensk beskickning eller konsul eller af chefen för justitieförvaltningen i den främmande staten.

Är någon af de i ärendet åberopade handlingarna affattad å annat främmande språk än det norska eller danska, varde öfversättning af den handling jämväl ingifven, hvilken öfversättning skall vara genom intyg af diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller på annat sätt till riktigheten officiellt styrkt; dock att öfversättning ej erfordras af annan del utaf den handling, hvarå framställningen grundas, än den som innefattar själfva beslutet.

3 §.

Öfverexekutor företage utan parternas hörande ärendet till pröfning. År hvad i 2 § stadgas fullgjordt, förordne öfverexekutor, att beslutet må verkställas; och gånge det sedan i verket liksom svensk domstols laga kraft ägande dom, där ej af högre myndighet annorledes förordnas.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.

---

*Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kungl. Maj:ts
högsta domstol torsdagen den 18 mars 1909.*

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden: CLAËSON,
QUENSEL,
SILVERSTOLPE,
SUNDBERG,
SKARSTEDT,
GULLSTRAND,
AMÉEN.

Assessor Appelberg anmälde utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 5 mars 1909 utvisande, att Kungl. Maj:t förordnat, att högsta domstolens utlåtande skulle, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmåler, inhämtas öfver upprättade förslag till lag angående ändrad lydelse af 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899 och till lag angående ändrad lydelse af 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899.

Förslagen föredrogos och äro desamma bilagda detta protokoll.

Förslag till lag angående ändrad lydelse af 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899.

Högsta domstolen lämnade förslaget utan anmärkning.

Förslag till lag angående ändrad lydelse af 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899.

Justitierådet *Quensel* yttrade:

»Som de förhållanden numera ej förefinnas, hvilka vid lagens tillkomst föranledde, att då beslut, därå verkställighet söktes, meddelats af norsk domstol, undantag kunde göras från den allmänna regeln om företeende af intyg, att lagakraftbeviset vore af behörig myndighet utfärdadt, hemställas, att i 2 § 1:a stycket orden 'där fråga är om beslut af annan domstol än norsk' måtte utgå».

Högsta domstolens öfriga ledamöter lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 26 mars 1909.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,

Statsråden: ALBERT PETERSSON,

HEDERSTIERNA,

HAMMARSKJÖLD,

SWARTZ,

grefve HAMILTON,

grefve EHRENSVÄRD,

MALM,

LINDSTRÖM,

NYLANDER.

Justitieråden: WESTRING,

SUNDBERG.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Albert Petersson anmälde, efter gemensam beredning med tillförordnade chefen för utrikesdepartementet hans excellens herr statsministern, högsta domstolens genom utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden den 5 mars 1909 inhämtade utlåtande öfver upprättade förslag till lag angående ändrad lydelse af 10, 11, 12 och 13 §§ i lagen om handräckning åt utländsk domstol den 6 mars 1899 samt till lag angående ändrad lydelse af 2 och 3 §§ i lagen om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut den 6 mars 1899; och hemställde föredraganden, att förslagen, hvilka af högsta domstolens flesta ledamöter lämnats utan anmärkning,

måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom nådig proposition Riksdagen till antagande föreläggas.

Statsrådets öfriga ledamöter instämde i denna föredragandens hemställan;

och tacktes Hans Maj:t Konungen, med bifall härtill, förordna att till Riksdagen skall aflåtas nådig proposition af den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Carl Stålhammar.

Rättelse

i Kungl. Maj:ts nådiga proposition N:r 129.

Sid. 5 rad 2 uppfifrån *står*: stadgadt

läs: stadgas